

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 166/18
V Lucemburku dne 6. listopadu 2018

Rozsudek ve spojených věcech C-622/16 P,
Scuola Elementare Maria Montessori Srl v. Komise, C-623/16 P, Komise
v. Scuola Elementare Maria Montessori Srl a C-624/16 P, Komise v. Pietro
Ferracci

Soudní dvůr zrušil rozhodnutí Komise, ve kterém bylo upuštěno od nařízení navrácení protiprávních podpor poskytnutých Itálií ve formě osvobození od obecní daně z nemovitosti

*Bezprostředně dotčení konkurenti příjemců státních podpor mají právo věc předložit unijním
soudům, aby se domáhali zrušení takového rozhodnutí.*

V rozhodnutí ze dne 19. prosince 2012¹ konstatovala Komise, že osvobození od obecní daně z nemovitosti („ICI“), které Itálie poskytla nekomerčním subjektům (jako jsou církevní či duchovní instituce), jež v nemovitostech, které vlastní, vykonávají určité činnosti (jako jsou vzdělávací či ubytovací činnosti), představuje protiprávní státní podporu. Komise však její navrácení nenařídila, jelikož měla za to, že je to absolutně nemožné. Komise měla dále za to, že osvobození od daně stanovené novým italským režimem týkajícím se jednotné obecní daně („IMU“), který byl v Itálii použitelný od 1. ledna 2012, nepředstavuje státní podporu.

Soukromé vzdělávací zařízení Scuola Elementare Maria Montessori („Montessori“) a Pietro Ferracci, majitel zařízení typu „bed & breakfast“, podali u Tribunálu Evropské unie návrh na zrušení tohoto rozhodnutí Komise. Zejména uvedli, že uvedené rozhodnutí způsobilo, že se nacházejí v nevýhodném soutěžním postavení v porovnání s církevními či duchovními institucemi nacházejícími se v bezprostřední blízkosti, které vykonávají činnosti podobné těm, které vykonávají tyto subjekty, a mohou jim být poskytnuta dotčená osvobození od daně.

Komise namítla, že Montessori ani P. Ferracci nesplňují podmínky pro předložení věci unijním soudům stanovené v článku 263 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“)².

V rozsudcích ze dne 15. září 2016³ prohlásil Tribunál, že žaloby jsou přípustné, ale zamítl je jako neopodstatněné.

Montessori a Komise podaly proti uvedeným rozsudkům kasační opravné prostředky.

Ve svém rozsudku z dnešního dne **Soudní dvůr přezkoumal poprvé otázku přípustnosti** – na základě čl. 263 čtvrtého pododstavce třetí části věty SFEU – **přímých žalob podaných konkurenty příjemců režimu státních podpor proti rozhodnutí Komise**, v němž bylo prohlášeno, že dotčený vnitrostátní režim nepředstavuje státní podporu a podpory poskytnuté na základě protiprávního režimu nemohou být navráceny. Soudní dvůr konstatoval, že takové rozhodnutí I) je „právním aktem s obecnou působností [nařizovacím aktem]“, to znamená nelegislativním aktem s obecnou působností, II) který se bezprostředně dotýká Montessori a P. Ferracciho a III) nevyžaduje přijetí prováděcích opatření vůči nim. Soudní dvůr v důsledku

¹ Rozhodnutí Komise 2013/284/EU ze dne 19. prosince 2012 o státní podpoře SA.20829 [C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)] Režim týkající se osvobození od obecní daně z nemovitosti v případech nemovitostí užívaných nekomerčními subjekty ke zvláštním účelům, který Itálie uskutečnila (Úř. věst. 2013, L 166, s. 24).

² Článek 263 čtvrtý pododstavec SFEU stanoví, že: „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může za podmínek uvedených v prvním a druhém pododstavci podat žalobu proti aktům, které jsou jí určeny nebo které se jí bezprostředně a osobně dotýkají, jakož i proti právním aktům s obecnou působností [proti nařizovacím aktům], které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření.“

³ Rozsudky Tribunálu ze dne 15. září 2016, Scuola Elementare Maria Montessori v. Komise ([T-220/13](#)) a Ferracci v. Komise ([T-219/13](#)).

toho dospěl k závěru, že žaloby Montessori a P. Ferracciho proti rozhodnutí Komise jsou přípustné.

Pokud jde o věc samu, Soudní dvůr připomněl, že přijetí příkazu k navrácení protiprávně poskytnutých podpor je logickým a normálním důsledkem konstatování jejich protiprávnosti. Je zajisté pravda, že Komise nemůže vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami unijního práva, jako je zásada, podle níž „nikdo není povinen k nemožnému“. Soudní dvůr však zdůraznil, že pouze v případě, kdy Komise po provedení důkladného přezkumu konstatuje, že jsou splněny dvě podmínky, a sice zaprvé skutečná povaha obtíží uplatněných dotčeným členským státem a zadruhé neexistence alternativních opatření pro navrácení, lze mít za to, že navrácení protiprávních podpor je objektivně a absolutně nemožné. **Komise** tak v projednávané věci nemohla dospět k závěru ohledně absolutní nemožnosti navrácení protiprávních podpor, když se omezila na uvedení, že je nemožné získat informace nezbytné pro navrácení těchto podpor prostřednictvím italských katastrálních a daňových databází, ale **měla rovněž přezkoumat, zda existují alternativní opatření umožňující navrácení** těchto podpor, byť jen částečné. Vzhledem k tomu, že Komise takovou analýzu neprovedla, **neprokázala absolutní nemožnost navrácení ICI**. Z tohoto důvodu Soudní dvůr **rozsudek Tribunálu zrušil v rozsahu, v němž potvrdil rozhodnutí Komise o nenařizení navrácení protiprávní podpory poskytnuté na základě osvobození od ICI, a v důsledku toho zrušil i rozhodnutí Komise**.

Soudní dvůr měl dále za to, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že se osvobození od IMU, které se nevztahuje na vzdělávací služby poskytované za úplatu, nepoužije na hospodářské činnosti, a nelze mít tedy za to, že jde o státní podporu. V tomto ohledu Soudní dvůr připomněl svou judikaturu⁴, podle níž osvobození od daně v oblasti nemovitostí může představovat zakázanou státní podporu v rozsahu, v němž jsou činnosti vykonávané v dotčených prostorách hospodářskými činnostmi.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📡 (+32) 2 2964106

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ([C-74/16](#), viz také TZ č. [71/17](#)),